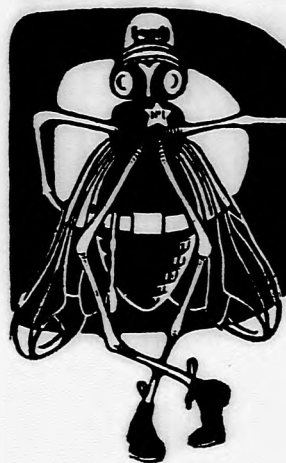

VOL. 20. ÉV.

No. 17. szám.

DETROIT, MICH.

DONICÓ

Chas. Foley
Letj 22 dec 18
508 W. 14th St

1060—25th STREET, DETROIT, MICH.

1922 október 1.

ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

AZ UTOLSÓ KIVÁNSÁG

LELKÉSZ (a halálraitélhez): Mi az utolsó kívánsága?

HALÁLRAITÉLT: Szeretnék addig élni, míg a Nemzetek Ligája is elér valamit.

VAS ANDRÁS

VERSES MESE A VÁNDORMADARAKRÓL

Tizenkét részben

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY

A "TIZEDIK RÉSZ"-BŐL

New York: a mindenség megbámult csodája,
Amely kapzsi pókként gyilkos éhbel várja
Vasból és acélból megfont pókhálóba
A kis emberlegyet, amely nagykínlódva
Vergődik vashálón, ámde csak vesztére:
Ott vesz átkozottul izma, csontja s vére.

Százsor milliónyi népség sorsát szabja
Minden nagyvárosnak a leggazdagabbja,
Hol acélos házak a felhőkig nyúlnak
S templomot emeltek az aranyborjúnak.
Dáriusként gazdag, büszke pénzkirályok
Játszi kénye-kedvén egy nemzet kóvályog.

Nagysok milliónyi nép táncát úgy járja,
Ahogy a pénzisten kedve muzsikálja:
Egyszer kopogósan ropják mind a táncot,
Máskor meg a hervadt arcon bánatránccok
Rángatóznak kintől, mert a borjú éhes;
Tőle függ, hogy másnap mily darab kenyér lesz.

Égigugró házak nagy árnyékot vetnek:
Milliók jajgatnak, míg százan nevetnek.
Bár kalács se jó már jólakott herének:
Egy falás kenyérre várnak bús szegények.
Paloták tövében vánszorog a bánat:
Az ingyen kenyérre hosszú sorban állnak.

Vay Árpád csontját vaspad mérge nyomja,
Hozzá muzsikálni kezd nagyéhu gyomra;
Csillagtakaróját kapkodná magára,
Mert ravasz hidegtől reszket két bokája.
Korgó gyomra többé nem tűr semmi tréfát,
Kényszerén otthagyja ingyenes hajlékát.

VEGYES HIREK

A törököt évtizedeken át "Európa beteg"-ének nevezték. És most ez a beteg ember alaposan megbetegítette az egész Európát.

South Bendben nagy házasságtörési botrányt tárgyalnak. A lapok napról-napra közlik a szinte undorító részleteket. Legjobb lenne deresre huzni a botrány hőseit, de elsősorban a professzor urat akiben még annyi emberség se volt, hogy megkímélje három ártatlan kislányának jövőjét.

A görögök nem ismerték azt a magyar mondást, amely ezt tartja: "fogtam törököt, de nem ereszt." Ők is fogtak, de el se tudnak tőle szabadulni.

Hock János megérkezett Amerikába és kijelentette, hogy nem akar politizálni, nem szándékozik pénzt gyűjteni, csak szeretetet és egyetértést prédikálni. Hát helyes, de ez ne legyen ám csak "ad hoc" ígéret.

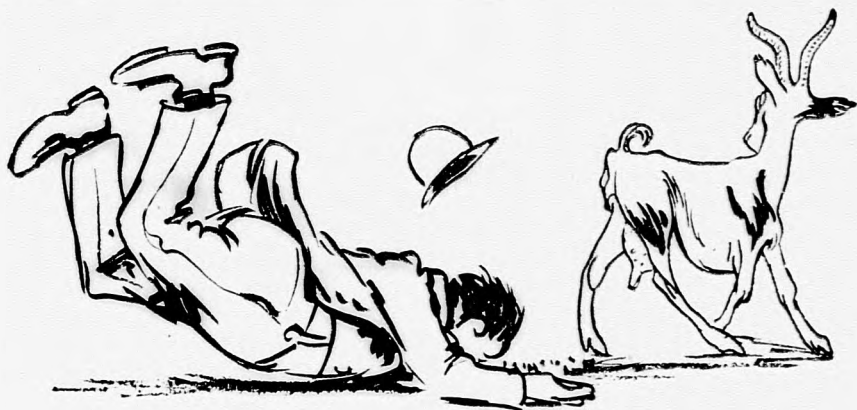
Dezső Jánost magyarországi látogatásakor kihallgatáson fogadta Horthy kormányzó és Dezső megmondta, hogy mi fáj az amerikai magyaroknak, meg hogy kikre hallgassanak odaát. Így azután az amerikai magyar kérdés közeledik a megoldáshoz.

Az osztrákok kitétek magukért és Herbert Hoover iránt érzett hálájuk jeléül az eddig 932-es számmal jelzett bolygó esillagot róla nevezték el. Mikor Hoover értesült a kitüntetésről, elhuzatta magának a "Holdvilágos, esillagos az éjszaka" kezdetű nótát.

A magyar nemzetgyűlésen már újból botrányok voltak. Mikor fül már bele a botrányokba, vagy egyébbe az a tisztelt nemzetgyűlés?!

SZIVES TUDOMÁSUL

NORTHAMPTON (PA.) és környékén Bindics István ur volt szives elfogadnia a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

VIDÉKI KRÓNIKA

NEMCSAK New Yorkban meg a többi nagy városokban laknak virtusos magyarok, hanem a Connecticut állambeli New Britain, Berlin és Kensington környékén is. Itt az egyik mulatós cingel bodi elhatározta, hogy elmegy Wallingfordra a szüreti bálba, még pedig nyole-szélü magyar gatyában. A bodi meg is rendelte a miszisznél a magyar inget-gatyát, a miszisz el is készítette már egy hónappal a szüreti multság előtt, de a gatyát be kellett volna ráncolni, esakhogy a bodi nem igen akart hozzáfogni a nagy munkához. Végre hosszas gondolkodás után mégis csak nekilátott egyszer, de hamar összehuzta ujjait a göres és a bodi abbahagyta a ráncolást.

Végre már csak három nap választotta el a szüreti multságtól és a gatyá még se volt beráncolva. A bodi gondolt egy nagyot, hirtelenül bepakkolta a fehéreneműt egy papirba, felugrott a jítneyre és bement a városba egy "lándri"-ba, hogy ott majd beráncolják a gatyát. Nagyobb biztonság kedvéért vitt is magával egy képet, amelyiken magyar ruhás ember volt és arról magyarázta nagy keservesen a "görlinek", hogy mit is akar. A "görli" kijelentette, hogy ők majd beráncolják a gatyát, csak mutassa meg. A bodi erre nekidült a esomagnak és kezdte szétteregetni a gatyát, csak a szárait nem találta sehol.

Az ánglius "görli" nézett egy darabig, majd pedig kijelentette, hogy az nem is annyira magyar gatyá, mint inkább közönséges amerikai lepedő és azt nehéz lesz beráncolni. A bodi erre ugy elröstelte magát, hogy hirtelenül kifordult és még a lepedőt is otthagya. Mikor hazaért a bodi, a miszisz emlegette neki, hogy miért hagyta otthon a gatyát? A bodi nem szólt semmit, mert gondolta, hogy a végén majd csak ki-sül a tévedés. Másnap esakugyan kereste is a miszisz a lepedőt és rászólt a bodira, hogy nem tud-e róla? A bodi esak hallgatott és hűségesen ráncolta a gatyáját, mert mindenáron el akart menni a szüreti multságba.

Később azonban mégis esak kiderült, hogy a gatyá helyett az ágylepedőt vitte ráncoltni a "lándriba" és a miszisz ráparancsolt, hogy keritse vissza az ágylepedőjét, mert másként baj lesz a dologból. Mikor azután elment parádésan beráncolt gatyában a szüreti multságba, a wallingfordi legények rákiáltottak: "Éljen az ágylepedős esözlegény"! A bodi nagyon röstelte a dolgot s multság után dühében nem akarta hazavinni a miszisz lepedőjét. Bertért egy borbélyüzletbe borotválkozni és otthagya a lepedőt nagy mérgesen.

A miszisz nem hagyta a lepedőjét és ráparancsolt a bodira, hogy menjen azonnal és keritse meg. A

bodi azonban nem emlékezett arra, hogy melyik borbélynál volt és így végig kellett járnia az összes borbélyokat, míg végül elkerült oda, ahol otthagya a lepedőt, esakhogy akkorra a borbély szék-takarókat esinált belőle, mert azt gondolta, hogy valamelyik jószivű "koszeimer" hagyta ott a vásznat emlékül.

Azóta nem tanácsos a bodi előtt hangosan emlegetni az ágylepedőt.

A northamptoni szivargyárban mindenféle görlik és misziszek dolgoznak. Ezek közül két német és három magyar miszisz, meg egy magyar görli egy kis multságot rendeztek vasárnapi napon és annyira belenéztek a "holdvilágba", hogy még hétfőn is birkóztak vele a gyárban. A birkózás vége esaknem sztrájk lett s ennek öröme hétfőn este újból holdvilágot néztek s kedden olyan esetepatét esináltak, hogy az összes munkásokat kiugrasztották a gyárból. Kövekkel fenyegették az ablakokat és folyton sztrájkot kiabáltak. Kedden éjjel kialudták a holdvilág hatását és szerdán nagyalázatosan boesánatot kértek a "fórman"-tól aki megis boesátott nekik, de kijelentette, hogy hagyjanak fel a holdvilággal, mert másként hamarosan bekerülnek a rittersvillei "krézi-ház"-ba.

Detroiti jókivánságok

**Weiss Mór sirkő-raktáros te-
gyen a neved mellé keresztet, ha
potyán olvasod a Dongót.**

Lelkek a pányván

**Kipányvázták a lelke-
met.
Mert ficánkolt csikói tűzben.
Mert hiába korbácsoltam,
Hiába üttem, hiába üttem.**

**Ha láttok a magyar Mezőn
Véres, tajtékos, pányvás ménet:
Vágjátok el a kötelét.
Mert lélek az, bús magyar lélek.**

ADY ENDRE

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MARCINK, hát a szüret is elgyűtt már, de azért még mindig nincs szőlő lágy kenyérrel. Pedig már igen ránk férne ha nem egyéb, hát egy kis hámozott szőlő, merhogy ebbe a nagy szárazságba igen eltikkadt a zember. No, de lesz maj egy kis lőre minden magyar háznál, merhogy a kolbász azt gondolná, hogy a kutya ette meg, ha vizet inna rá a magyar. Igy azutég lőrére telik, ha minyán török-szakad is. Egy-két száz tallérka meg se kottyán, ha testi italrul van szó. de hát nem is csuda, merhogy borba van a zigasság. No, hát okos is a magyar, ha egy cseppet meleg lesz a file, akkor lyobban is tud mindent, mind akárki más. Nem kell neki se könyv, se ulyáság, de csak ugy magátul köpi a tudományt, akárcsak egy profecor.

Hát Gedeon János is meghalt Klevelandba oszt akkurátus temetést rendezet neki Jakab Pesta, má mind a klevelandi halálbíró. Gedeon öreg amerikai vót oszt a zelső numerátul kezdve koszcimere vót a Dongónak. Mahónap lassankint kidülnek a régi koszcimerek csak mink maraggyunk meg együtt a stappoló junyiba, meg tán a zöreg Dongó foga még várni egy darabig, hogy hátha mégis csak meg lehet élni a zulyáság csinálásbul. No, de azon se csudálkoznék, ha eccer csak ő is másdsábot keresne, merhogy aszon-

dik, hogy még a svábnak is meggyün negyven éves korába a zesze.

Mozogj no, Marcink, oszt nézünk szét a járásba, hátha a szüretelőknél megakad valahun egy kis ködmönle oszt könnyebben nézheti a zember, hogy préselik a szőlőt.

KRÓNIKÁS ADOMÁK

EGYSZER panasz ment Priviczter uj-hutai plebános ellen a kerületi espereshez. Tassy miskolci plebánoshoz. hogy Hután a gyerekek se télen se nyáron nem járnak iskolába. Az esperes hivatalosan tudatta a plebánosnal, hogy ekkor meg ekkor iskolalátogatóba megy s ime, a mint Priviczter bácsi kalauzolása mellett az iskolába lép. kellemesen lepi meg az esperes urat az iskolás gyermekek tisztasága, ünnepi külseje, rendszere, tete, de még inkább azon körülmény, hogy a tanulók nemcsak jól olvasnak és esinosan irnak, hanem még igen talpraesett feleleteket is adnak a katekizmusból és bibliából.

— No lássa Priviczter bácsi, mondá az esperes az iskolaigazgatás után az öreg urnak, csak egy kis jóakarát kell és mily szép eredményeket lehet felmutatni!

Az esperes látható meglelégedéssel tért haza. Az erdő mentén, a szekér uton találkozik egy csoport gyermekkel, a mint kalapjokból javában szilváznak. Rögtön felismeri bennök a — hutai tanulókat.

— Hová mentek?

— Haza.

— Hát hol laktok?

— Diós-Györben.

— Hol voltatok?

— Hután voltunk az iskolában, két garasért felelni az esperes urnak.

Igy szerzett Priviczter bátya iskolája számára vendégszereplő diákokat. — darabját két bankógarasért.

A...i svábok híresek voltak arról, hogy... na köztünk maradjon a szó... nagy zsványok. Schlauch püspök bérálni ment oda s mikor a határba érnek, mosolyogva jegyzi meg huszárijának:

— No János, aztán ha valamit ellopnak tőlünk, azonnal jelentsd.

A bérálásnak vége volt. Kezdődött a nagy ebéd. Dier bácsi, a híres plébános és geologus éppen belekezd dikciózni, mikor a huszár bejön s komoly képpel a következőket jelenti:

— Kegyelmes uram, jelentem alászan, hogy már loptak!

Hám püspöknek volt két régi, öreg lova, melyen bizony a szerszám is öreg és gyenge vala. A Nyíren utazott egykor... a nagy homokban ugyancsak huztak a lovak és szakadoztak a hámok.

— Az ördög vigye el ezt a hámot — mormogott a kocsis, mikor ismételtén meg kellett állani a szakadás miatt.

A szentéletű jámbor püspök gyöngéden veregeté meg kocsisa vállát és imigyen szólott:

— Ne mond fiam, hám, mondjad inkább szerszám.

Az óra

Jegyző uram mindig reggel felé szokott hazajönni.

Megszokták ezt már mindnyájan annyira, hogy a mama sem tart kukli prédikációt.

A kis Mariska egy ilyen alkalommal, mikor a papa még hajnal hasadása előtt került haza, odamegy anyja ágyához és azt mondja:

— Mama, keljünk fel, reggel van: haza jött a papa!

ÉRTESÍTÉS

South Bendben Császár Pál honfitársunk volt szives elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

KÖZELEG A TÉL

Helyesen teszi, ha már most bejön hozzánk és megtekinti az általunk árusított ugy puhaszenes, mint keményszzenes kályháinkat, amelyeknek kitűnő jóságuk már be van bizonyítva s mégis a legolcsóbbak.

Szólóprések, hordók, köedények és kőkorsók mindenféle nagyságban a legjutányosabb áron házhoz szállítva.

FIGYELJE ALLANDÓAN KIRAKATUNKAT!

SZABOTT ÁR MINDEN VEVŐNEK.

MINDEN MEGVETT ÁRUT KIVANATRA HAZHOZ SZALLITUNK.

CEGUS TESTVÉREK

VAS- ÉS FESZÉK KERESKEDÉSE

8130 WEST JEFFERSON AVE.

Magyar iparvállalatok

JELEZTÜK a Dongó mult számában, hogy esetről-esetre megemlékezünk az amerikai magyar iparvállalatokról. Elsősorban azokról az iparvállalatokról van szó, amiket magyar emberek alapítottak, magyar emberek vezetnek és amik magyarokat foglalkoztatnak. Elsőnek a detroiti magyar iparvállalatokról szólnak s egymásután áttérünk az összes amerikai magyar vállalkozásokra.

THE DETROIT CAST STONE CO.

A "The Detroit Cast Stone Co." nevű amerikai magyar iparvállalat 1922 január 17-én alakult ötvenezer dollár alaptőkével részvénytársasági alapon. A Michigan állam törvényei szerint engedélyezett részvénytársaság részvényesei, vezetői és munkásai magyar emberek. A részvénytársaság elnöke és pénztárnoka Dusinszky Jenő, alelnöke Kanócz Gyula, titkára Hoffman Márton.

A "The Detroit Cast Stone Co." telepe a detroiti magyar negyedben van a D. T. & I. vasut mellett. A hatalmas telepen ma hatvannál több ember dolgozik s az ipartelep művezetője Kanócz Gyula. A telepen épületköveket és diszitéseket gyártanak, vagyis helyesebben mondva mű-követ állítanak elő, még pedig olyan tökéletesen, hogy szakértők állítása szerint ez a mű-kő olcsóbb volt mellett tartósabb, mint a terméskő.

A mű-kő gyártásnál kétféle eljárást használnak: a nedves és a száraz eljárást. Az egyik a wet-cast, vagyis öntött kő, a másik a dry-cast, vagyis préselt kő.

A társulat impozáns irodája a South Street 8506-ik száma alatt van, innen intézik el a gyártást és a rendeléseket is innen látják el. A "The Detroit Cast Stone Co." gyártmányai rövid idő alatt olyan keresetnek örvendenek, hogy a társulatnak részvények elhelyezésére nincs többé szüksége. Minden jel arra mutat, hogy

ez a magyar iparvállalat rövid időn belül egyike lesz a város legforgalmasabb és legkeresettebb iparvállalatainak.

KISS ÉS FIA VÁGÓHIDJA

A Kiss és Fia céget évek óta ismerik a detroiti magyarok. Kiss Mihálynak 16 év óta van önálló üzlete Detroitban. A jelenlegi üzlet Kiss és Fia néven a West Jefferson Ave. 8301-ik száma alatt található.

A Kiss és Fia cég társas-üzlet, melynek szénior tagja Kiss Mihály, társa pedig fia: Kiss Tibor. Kiss Mihály Magyarországon képzett és gyakorolt elsőrangú hentes és mészáros, akinek szakképzettségét jól ismerik a detroiti magyarok.

A Kiss és Fia cég eddigé is nagy üzletet bonyolított le, de a régi üzlet szűknek bizonyult és most saját vágóhíddal és kolbász-gyárral bővítik ki. A minden tekintetben modern és elsőrangú vágóhídon ők maguk vágnak marhát, borjut, birkát és sertést. Kolbász-gyárunkban pedig a kolbászoknak és hurkáknak minden válfaja készül.

Megnagyobbított üzletükben ezután is lesz kicsiben való eladás, mint volt eddigé, de azonkívül nagybani eladás is lesz, vagyis a Kiss és Fia cég a magyar henteseket és mészárosokat is ellátja.

A Kiss és Fia cég vezetői szakértő, nagy tapasztalatu emberek és így mindenestre siker kíséri vállalkozásukat.

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSITEK
AZ ALLAMNAL

és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi Magyarországi és itteni peres ügyek gyors tanács és hűjegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

MURIN JÁNOS

ÓHAZAI PÉKMESTER

325 CONOVER STREET,

DAYTON, O.

Ohio állam egyik legnagyobb magyar sütődéje.

Naponta hazai módon sült, friss kenyér és sütemény kapható a legolcsóbb áron. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

EGYEDÜLI MAGYAR PÉKÜZLET DAYTONBAN!

MAGYAR TESTVÉR!

Tartozik-e már betegsegélyző Egylethez?

Ha még nem,

ugy álljon be még ma,

mert holnap már késő lehet.

A RÁKÓCZI M. B. S. EGYLET

a legjobban ajánlatos minden magyarnak, mert BIZTOS ALAPON ÁLLÓ TESTÜLET, mert megbízható, mert a segélyek kifizetésénél a leggyorsabban intézkedő testület.

Irjon még ma a beállási feltételekért, vagy osztályalakításhoz utmutatásért az alábbi címre:

RÁKÓCZI MAGYAR

B. S. EGYLET

624 BOSTWICK AVENUE,
BRIDGEPORT, CONN.

KOZELL JÓZSEF

tudomására adja összes barátainak és ismerőseinek, hogy a 300 Grand Str., cor. 3rd Ave.

alatti saloon helyiséget megvette és azt ujonnan berendezve ÉTTEREM ÉS LUNCH ROOM-AL

egybekötve, vendégeit a legjobb kiszolgálásban fogja részesíteni. Ne mulassza el meglátogatni ha Pittsburghba jön.

KOZELL JÓZSEF

300 GRAND STREET
PITTSBURGH, PA.

MUFFOL MISKA

FŐBURDOS SZAVALATAI

BÉUTOTT mán a zösz is osztég máhónap a kájha mellett fognak ülni a zemberek, mán akinek van kájhája vagy lyobban mondva szene, mer most nagy foga van a szénnek. A májnerek strájkoltak, nem kapnak több pedát, de a szenesek mégis leszedik a koszcimer bőrét. Mer mindenér a koszcimer fizet.

Vesztett Virginiába meg valahun svájceren egyik miszternek három kocája 32 malatztot fijadzott oszt rájadásul még a zegyik malacnak három lába is van, osztég inkább repül mind jár. Hát mondok némejjik embernek igazán disznója van.

Oszt aki jó burdot akar, hát az csak mennyen el Barbertonba a kompánija házba, merhogy ott van egy ojjan derék miszisz, aki hamarosan kihizlali. Ha burdosa akad, hát két hét mulva csipőre tett kezekkel áll elejbe oszt odaszól a miszterének, hogy nézd csak, hogy meghizott mán e za zember. A miszisz nem igen főz, de azér a burdos mégis csak elhiszi, merhogy a szemébe monták, akárcsak a csereháti ember a zökrének.

Valami protestáns komencijón meg kimonták a nagyfejűjek, hogy ezentul a zesküvönél a menyasszonynak nem kell engedelmességet esküdni a zurának. No, mondok, hát eddig se akartam házasodni, de ezutég még ugyse. Hanem azér ha valamejjik miszisz be akar füttetni a kájhába, hát maj keritek neki fütteni valót. Jubecse!

FÖLDIKÉM!

Kemál pasa beszéljen veled görögül, ha ellopod a más Dongóját!

KEMÁL

„Kemál! Kemál!”
Szólitják s meg nem áll.
Görögöt döngönyöz.
Törököt ösztönöz
S a lélekzet eláll:
„Mit csinál, mit csinál
Ez a Kemál”?!“

A hátralékosokhoz

A Dongó másfélezernél több hátralékosnak megküldte az előfizetés lejáratáról szóló értesítést. Ez az értesítés egy csomó pénzbe és munkába került. Reméljük, hogy minden jóra való magyar ember megérti a szót és lehetőleg mielőbb rendezi előfizetését. Sajnosan tapasztaltuk, hogy akadnak sokan, akik hónapokig járatták a lapot fizetés nélkül s közben vagy elköltözték minden értesítés nélkül, vagy pedig beszüntették a lap küldését, de a fizetésről megfeledeztek, mert szerintük a lapoktól lopni nem bűn. A jövőben az ilyenek nevét nyilvánosságra hozzuk, mert az már mégse járja, hogy egyeseknek valóságos lelki gyönyörűséget okoz, ha megkárosíthatják a magyar lapokat.

HONFITÁRS!

Nem látod, hogy a törökök miként nyomják a görögöket?! Hát te mikor nyomod ki azokat a betegeket?

SZÁLLÓIGÉK

BODROG-KÖZÖN igen gyéren jártak egy pap predikációira a hitek, azt hozván fel kibuvóul, hogy nagyon magasan predikál.

— No jöjjenek el holnap, szólitá meg a mentegetődzöket, ugyis nagy-péntek lesz, majd népiesen fogok beszélni, ugy, hogy megérthetik.

Zsufolásig megtelt a templom, melyben a pap így kezdte a beszédét:

— Midőn Jézus Krisztus meghalt a keresztfán, arimathiai József telkes gazda és Nikodémus falusi jegyző elmentek Pilátushoz s beköszöntek hozzá: Dicsértessék a Jézus Krisztus, adjon Isten jó estét, tisztartó uram!... Mindörökké! Adjon Isten kigyelme-teknek is, hát miféle járatban vannak. József gazda?... Az iránt kerestük volna meg a tekintetes tisztartó urat, ha megtetszenék engedni, hogy a názáreti Jézust, a ki jó emberünk volt, tisztességesen eltakaríthassuk, s levehessük a keresztről... Nincs kifogásom ellene, József gazda... Hanem instálom, egy kis irást is kérnénk... Az irást megkapván, illendő módon köszöntek; azután elmentek a jeruzsálemi patikába s ott jó csomó kenetet vásárolt József gazda, mig Nikodém a gyolcsos tótoktól vett hoszsu alkuvás után tiszta fehér gyolcsot. Ekkor jutott eszökbé, hogy még esizma is kellene, de meg voltak akadva nagyon, mert a jeruzsálemi csizmadiák mind a jászberényi vásáron voltak...

Ha valakit nagyon megtréfálnak, ezt mondják róla a vidéken:

— Ennek is elmentek a jeruzsálemi csizmadiák a jászberényi vásárra.

ROTH BANKHÁZAI

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HÁZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

A PAKAS-BANDA

RÉGI FIRMA voltak a Pakasék. Szegény emberek Kedélyderítői. Nagyobb virtus az, mint a nagyságos uraknak huzni, mert nagyobb ott a bánat, vastagabb kérget kell a szivéről levakarni a vonóval. Sok ideig élt együtt békés lábón a malacbanda. Olyan menyasszonynak is muzsikáltak már Pakasék, akinek a keresztelőlőjén is Pakasék "cselekedték".

Épen azon a ponton voltak már, hogy a huszonötéves jubileumot ülik meg, amikor a patrónusuk, a városi "cassa perceptor" megígérte, hogy a nemes város költségén veres nadrágos uniformist szabnak Pakasékra. Már csak egy pár hónap hiányzott ehhez a nagy naphoz, amikor váratlanul hallatlan szerencse érte a harmadik bandát.

Képviselő urak érkeztek a városba az estéli vonattal és minthogy muzsikát akartak hallgatni és minthogy két házi mulatság volt a városban, a hol a két előkelő banda huzta, a "Bikához" címzett hotel "borgyereke" lélekszakadva futott az "Arany Rozmaring" csapszékbe s fülébe sugta az öreg Pakasnak, jöjjön azonnal az egész bandájával együtt a "Bikába".

A "Bikába"! Az öreg Pakas arca olyan vörös lett a megdicsőüléstől, mint a láng. Ott, a "Bikában" fognak játszani. Hát lehetséges ez? Nem álmom, nem káprázat ez? Holnap az egész város arról fog beszélni csodálattal: "Tegnap ott huzták Pakasék a Bikában". Azután hozzátesszik: "Nini, bizony mégis vitte valamire az öreg Pakas".

Cihelődött is nyomban az egész banda: "Csülökre, more, utánam." A brügöst megpirongatta: "Miért nem igazítod meg a nyakkendődet, te csőrre, nagy helyre megyünk". Aztán odaszólt a klarinétoshoz: "Aztán te bibasz, befelé tartsd a könyöködet!" (T. i. a könyökén is rongyos volt a kabátja.)

Egyiken is, másikon is igazított valamit s végigmérvén az "Arany Rozmaring" facér kocsisokból és vándor legényekből álló közönséget, felibe

szakítván a nótát, a hóna alá csapott hegedűvel kivonult a banda élén.

A Bikában csakugyan urak mulattak, nagynevű országtartó emberek, köztük Beöthy Aldzsi. Egy-kettőt meg is ismert az öreg Pakas és felkiáltott örömeiben:

"Örülj tányér, nem csörömpölsz". (Hogy t. i. hitvány piculák meg nem reszelik azt a drágalátos, hófehér porcellán testét.)

A tányér. Persze a tányér. Az anyagiság ördöge bevette már magát a madárlelkű, barna fickók közé is. Csak a fülemile csinálja még ingyen. A bandában is már a tányér a főfaktor. Erről álmodnak, erről beszélnek, ezt őrzik. Olyan az nekik, mint ott az asztalnál a képviselő uraknak az alkotmány. Körülbástyázzák rendszabályokkal, óvintézkedésekkel, a cigányfurfang hatalmas lakatjaival teszik hozzáférhetetlenné.

Ugy rémlik előttem, hogy évekkal azelőtt Murka Tóni, a gondonkás volt a tányérozó s nem tudom, ráfogás-e vagy valóban a Pakasékkal történt, hogy egy eleven legyet kellett vinnie Murkának mutató és nagyujja közt, mikor tányérozni indult s azt elevenen visszahozni. Hathatós ötlet volt ez arra nézve, hogy a hatásokból el ne vehessen utközben egyet sem.

Azonban állítólag Gilagó, a cimbalmos, mégis rajta érte volna Murkát valami turpisságon s azóta akként módosultak a szabályok, hogy sorba járjanak a tányérral. Mert hiába nincs tökéletes törvény a világon. S ha már lopni lehet, lophasson valamennyi. Így mégis legközelebb járnak a tökélyhez. És aztán nem is olyan nagy baj az, hiszen annyi becsület ugys mindenkiében van, hogy csak egy csekély "körüljárási illetéket" csip ki a telerakott tányérból. No bizony, jut is, marad is.

Ma is azonképen történt. Meg kell adni, szépen huzták, kitétek magukért. Sírtrétt a hegedű. A kevélység, hogy ilyen uraknak játszhatnak, kicserélte a hurokból a legédesebb hangokat. A nagyságos urak is pompásan mulattak s ugyancsak megtelt forintokkal a fehér tányér, valahányszor utra indult, sőt vagy háromszor-négyszer egy-egy ötös is mosolygott a garmada között.

Ílanem ki is használták Pakasék az alkalmat, minden második nóta után ment a tányérral valaki, már egy kicsit talán sok is volt: no, de akkor kell a szerencsét megfogni, amikor közel van.

Épen maga Pakas indult a tányérral, mely talán tizenkettedszer is megfordult már. Mindegy, azért az urak

mégis rangosan csapkodták be a szép zöldhasu egyforintosokat. Csak mikor a Beöthy nagyságához ért a Pakas, az mondá félbosszusan:

— Már megint itt vagytok? Hiszen az imént adtam egy százast.

A Pakas szíve nagyot dobbant erre a szóra. Elsápadva, izgatottan szaladott a bandához. Ott morgás támadt, dühös szemforgatások és élénk gesztikulációk. Az urak is észrevették, mert a nóta is abban maradt.

Pakas feldúlt arccal rohant vissza az uraságokhoz:

— Melyiknek tetszett adni astat a százsast?

— Tudja az ördög — felelte Beöthy Aldzsi. De adtam valamelyiknek, az bizonyos.

A többi urak is erősítették a Beöthy állítását.

— Nem tetszene, kérem, semely se-rint megösmerni? — kérdi tompán Pakas.

— Hej, ide, ide! Gyepre more! — kiáltá izgatottan. Ide, cigányok! Vigyen el benneteket a devla!

A cigányok előjöttek, mindenik mint vádlott és vádló, a düh és kétségbeesés tükröződik minden arcon.

— Melyik volt, nagyságos uram, melyik volt?

Beöthy végig nézegette valamennyit s eltűnődött felettük:

— Ez volt, de talán mégsem ez volt... azaz hogy... Ejh, ki emlékeznek már erre? Hagyjatok nekem békét!

A Pakas szeme lángot vetett, ökleit felemelte s ádáz haraggal fenyegette meg a bandát:

— Vetkezsés les ebből!

A mulatságnak vége szakadt: kiütött köztük a forradalom. Elhajigálták a hegedűket, irtóztató lármával követelve a vetkezsést.

De hiába vetkőztek le valamennyien sorba, a százas elő nem került (amint hogy nem is kerülhetett elő, mert az a Beöthy zsebében álmódózott), mi természetesebb tehát mint hogy a végén összeverekedtek, brügöt, hegedűt, klarinétot egymás fején összetörték s még aznap feloszlottak.

Igy lett esufondáros vége a Pakas-féle bandának, épen abban az évben, mikor már a huszonötéves jubileumot ülte volna meg.

Az egykori Pakas-banda tagjai aztán szétmentek a szélrőzsa minden irányába s most is élnek egyenkint különböző bandákban muzsikálván és mai napig tűnődnek rajta, ott, ahol vannak, hogy melyik imposztor lopta el akkor azt a százast és hova dughatta az akasztófára?

Mikszáth Kálmán

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETESI AR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

A CSEHEK pénze mostanában körülbelül százszor annyit ér, mint a magyar pénz. Szinte hihetetlennek látszik a dolog, hiszen minden csapás mellett sem áll olyan csehül az összezsugorodott Magyarország, hogy a magyar pénz csak árnyéka se legyen a cseh pénznek. A "Külföldi Magyarság" című lap ennek okául azt tartja, hogy az Amerikában élő cseheknek köszönhető a dolog, mert azok a háboru után több száz millió dollárt küldtek Csehországba és pedig amerikai dollárokból. Ezekért a jó amerikai dollárokért ott cseh koronákat irtak ugyan a javukra, de a cseh köztársaság hitele és fizető-

képessége nagyot szökkent a sok milliónyi amerikai dollár következtében s így a cseh korona értéke is emelkedett.

Ebből a dologból óriási haszna lett a cseh köztársaságnak, de az amerikai cseheknek is, mert hiszen a cseh korona értéke hamarosan megháromszorozódott s akik például ezer dollárt küldtek át, azok pénze ma háromezer dollárnál is többet ér amerikai pénzben. Az amerikai csehek tehát nemcsak a cseh köztársaságot segítették, hanem emellett elsőrangú befektetést is csináltak. Szóval: a cseheknek volt magukhoz való eszük és itt is bebizonyították azt, hogy az amerikai cseheknek köszönhető nemcsak a mai Cseho-Szlovákia kikerekítése, hanem pénzügyeinek megszilárdítása is.

A csehek mellett valósággal hasra estek az amerikai magyarok, akiknek ugyancsak volt egy-két száz millió dollárjuk, hanem minden gondolkodás nélkül nekimentek a falnak és hangzatos hirdetések hatása alatt a hirtelen meggazdagodás reményében már itt lerongyult magyar koronákra váltották a jó amerikai dollárokat és a hitelét vesztett magyar koronákat megpótolták egypár száz, vagy ezer millió rongy koronával. A magyar államnak így nem lett haszna a tengersok pénzből, mert a gyanus magyar koronákkal nem lehetett felépíteni a hitelt a külföld előtt, a koronázó magyarok pedig a sok-sok megkoronázott dollárok helyett alig kaptak többet a semminél. Mert aki annak idején százezer koronát küldött át és csak egy dollár 50 centet fizetett is száz koronánként, az összesen ezeröttszáz dollárt fektetett bele az üzletbe. Ez az ezeröttszáz dollár a korona

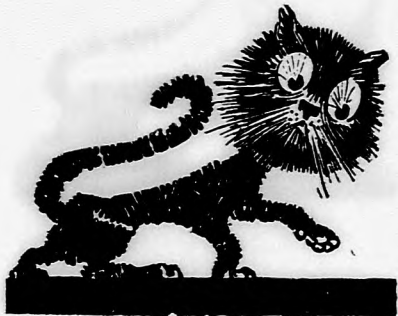
mostani árfolyama mellett még ér testvérek között negyven dollárt. Hát így járt a magyar!

Mikor annak idején a Dongó teli tüdővel ordította, hogy az amerikai magyarok ne vegyék itt a rongy koronákat, de dollárokat küldjenek Magyarországra, akkor nagy volt a kételkedés. Sok egyszerű ember azt hitte, hogy a Dongó meg akarja őt fosztani a gyors meggazdagodás lehetőségétől, a pénzküldők pedig kigyótbékát kiabáltak a lármázó Dongóra és azt hitték, hogy a kiabálás csak az ő üzleti károsodásukat célozza. Hát bárki bármint magyarázta is a dolgot, a kiabálás és tiltakozás oka az volt, hogy a sok száz milliónyi dollár segítsen a tönkre silányított Magyarországnak s egyben az amerikai magyarok ne veszítsék el sok esztendőn át véres verejtékkel szerzett vagyunkjukat. Az amerikai magyarok rendes szokás szerint nem hallgattak a jó tanácsra, az okos szóra és most a magyar állam pénze is lezüllött, meg az amerikai magyarok pénze is lezüllött a fagypontra.

Vajjon eljön-e majd egyszer az az idő, hogy legalább a saját kárán tanuljon a magyar?! Én azt hiszem, hogy nem; mert a magyaroknak mindig az az átka, hogy azt üti legjobban, arra hallgat legkevésbé, aki neki jót akar. És azért százféle körkérdés se fog változtatni a dolgon, mert az amerikai magyarok, ha akarnának is, nem tudnak segíteni Magyarországon, legalább addig nem, míg szidás helyett nem tanulnak valamit a csehektől és másoktól.

MAGYAROM!

Legyen minden napod hosszú nap,
ha potyán olvasod a Dongót!

Himlervillei esetek

A MULTKORIBAN a himlervillei bodik összeálltak, hogy a magyar nótát kissé gyakorolni fogják, de a nóta csak nem akart sehogysem menni. Utóljára már olyan rémes hangok keringtek a levegőben, hogy attól az egyik szomszéd kutyája majd megveszett. A kutya kényes állapotban van és tekintve, hogy soha életében ilyen hangokat nem hallott, nem tudta azt mire vélni és csak szaladgált szobából szobába, aztán fel az "ap-tézre". Már-már attól lehetett tartani, hogy a hú állat időelőtt darabokra fog esni és hogy ezt megakadályozzák, az egyik jóakaró körül tekerte a kutya derekát egy törülköző kendővel, ami aztán lecsillapította az elrémmült állatot. Nem is volna tanácsos azon a tájon több hangversenyt rendezni a bodiknak.

A másik bodi szintén szörnyen megjárta, mert ahogy késő este hazament, csak úgy vaktába bele ült a "raking cserbe", ami épenséggel nem lett volna valami nagy baj, de a miszisz este a már jól megtelt légyapírt szintén oda tette és így, amikor a bodi fel akart kelni, hát a "raking csér" is életre kelt és az is ment vele. A bodi ettől úgy megijedt, hogy ki akart a világból szaladni, de a setétbe neki ütődött az ajtónak és ott magához tért a nagy rémülettől. Ekkorra már a szék is elmaradt és a bodi megkönnyebbülten kapott oda, hol nem az agy fészkel, de akkor meg azt gondolta, hogy az ijedségben olyat követett el ami nem illik. Csak másnap tudta meg, hogy mi történt vele; nem is enged a bodi több légyapírt venni a misziszének.

Az egyik bodi nagyon harcias természetű és nagyon szeret a fegyverrel játszani. A multkoriban is ahogy a revolverrel játszadozott, egy gondatlan légy épen a térdére helyezkedett és a bodi többszöri "giráfolására" sem volt hajlandó más ülőhelyet

keresni. A harcias bodi, mint jó cél-lövő rásütötte a fegyvert a légyre, a légy nem is szólótt még egy kukkot sem, hanem a bodi igen felordított, mert a golyó nem tudni, hogy a légyen keresztül-e, vagy amellet, de a bodi térdébe furódott, amit a kórházban vettek ki belőle. Ahogy a bodi aztán felkerült a betegágyból, keservében beállt policnak és ahol csak volt valami rossz fegyver a környéken, azt mind összevásárolta az "atomikus revornak" bambuc szárból varrt tokot s a legyek amint látszik, megéreztek a puskaporszagot és kezdenek elszállingózni a vidékről. Mire a bodi tökéletesen rendbe hozza a fegyverraktárát, akkorára hire-hamva se lesz errefelé a legyeknek.

Egy másik bodi meg völegénynek képzelte magát és elment a leányhoz, de ott azt parancsolták neki, hogy menjen ki a tyúkólba és szedje össze a tojásokat. A bodi szót is fogadott, de mivel az ólban nem ismerte a járást, hát nem is találta meg a tyúktojásokat, de hogy üres kézzel még se kelljen bemennie, hát össze szedte a kakas-tojást.

BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE.

West Virginia, Virginia és Kentucky államokban MORVAY B. LAJOS ur fel van hatalmazva a Dongó betegeknek felvételére.

PÉCSI JÁNOS

HUS- ÉS FÜSZER-
ÜZLETÉBEN

mindig friss hus és fűszer áru
vásárolható.

543 S. YALE STREET
Phone: Cedar 2156

Jóraluló magyarok

Ujabbán a következő jóraluló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Márton József Alpha, Papp Ferenc Trenton. Novák Ferenc Detroit. Naményi B. L. Buffalo, Spiegel Zsigmond McKeesport, Császár Pál South Bend, Tóth Károly Bethlehem. Tóth Péter Pittsburgh, Tóth Pál Passaic, Demeter K. József New York. Gyüre Lajos Carteret, Daubner Ferenc Detroit, Orvecz Imre Perth Amboy. Mihók Sándor Youngstown, Szabó István Dante, Novák Ferenc Detroit.

Fogadják a Dongó köszönetét!

KERESTETÉS

A Dongó szeretné tudni Völgyi János és Szemán János volt cassandrai (Pa.), Kokovai Lajos volt dantei (Va), Rác Sándor volt short creeki (O.), Szücs András és Bild C. János indiana harbori és Veres István volt nilesi (Ohio) lakosok címeit. Aki tudja az illetők címét, legyen szives azt a Dongóval tudatni.

A KIVÁNDORLÁSÓL

szól Vas András, Kemény György nagy költői műve. Rendelje meg mielőbb ezt a nagyszerű művet a Dongónál.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

VAS ANDRÁS

VERSES MESE A VÁNDORMADARAKRÓL
TIZENKÉT RÉSZBEN.

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY.

Az ötezernél több sorból álló hatalmas költői művet a magyar kivándorlásról, édes mindnyájunkról, írta Kemény György.

Ennek a könyvnek meg kell lennie minden amerikai magyar háznál.

A gyönyörű könyv ára:

Csinos kötésben, gyönyörű képekkel 2 dollár.

Finom diszkötésben, a szerző sjátkezű aláírásával 5 dollár

Küldje be rendelését a pénzzel együtt erre a címre:

D O N G Ó

1060—25 STREET,

DETROIT, MICH.

MAGYAR AMERIKA

Irja: KEMÉNY GYÖRGY

ALLANDÓAN peregnék az amerikai magyarság életfájáról a levelek. Maholnap az öreg amerikasok sorban elkerülkőznek oda, ahol a nóta szerint már nem fáj semmi. Ezekről a régi amerikasokról igyekszem majd összeszedni egynehány érdekesebb dolgot, hogy a mostani nemzedék is halljon valamit a "modern honalapi-tók"-ról. Természetes, hogy közben majd élő emberekről is történik említés, de senki ne vegye zokon a dolgot, mert nem sértő szándékkal történik az említés.

A "PEDLÉR"

Ez a diszes amerikai magyar szó pedig nem jelent valami inni- vagy enni-alót, de csupán csak a házalót, a "vigéct" tisztelgeti vele az amerikai magyar. A zöldséget, ruhaneműt, harmonikát, könyvet, kefét és más egyebet áruló házaló-kereskedőt egy gyűjtő fogalommal jelzi a magyar, és ez a: "pedlér".

Az amerikai magyarhoz úgy hozzászólt a "pedlér", mint — tisztelettel legyen mondva — a birkához a kulancs. A magyar ember ugyanis azt szereti, ha lehetőleg mindent a szájába visznek. (Az újságra való előfizetést se küldi be, a míg az "ágent" ki nem vasalja belőle.) Meg azután a magyar ember javarésztben nem beszél angolul és így nem igen megy az üzletbe. Az anyanyelvén beszélő "pedlér" minden fizetésekor meglátogatja és akkor nagy alkudozás után beszerzi testi szükségleteit.

Az Amerikába szakadt magyarság tanultabb része nagy százalékát adja ezeknek a "pedlérek"-nek. A nehéz, testi munkához nem szokott boldogtalanok felcsapnak házaló-kereskedőknek és ilyen módon igyekeznek kenyeret szerezni, a mi mindenesetre tisztességesebb, mint koldulásból és csalásból éldgelni, mint a hogy nagyon sok "intelligens" magyar teszi Amerikában.

Az amerikai magyar közéletben szereplők között elegenden vannak, akik "zöld" korukban a "pedléreskedés" göröngyös utain indultak a boldogulás felé.

Kohányi Tihamérral, a Szabadság elhunyt szerkesztő-tulajdonosával történt, hogy vándorlása közben könyvekkel, kefékkel és más egyebekkel a roskadásig megterhelve tért be az egyik házhoz. Az emberek nem voltak otthon, csak a háziasszony, vagyis a "miszisz".

— Mit árulsz, pedlér? — kérdezte a miszisz.

— Könyvet, kefét, históriát, fogcseppet, harmonikát! — Szóval elsorolta a "pedlér" egy szuszra, a mije csak volt a batyukban.

— Hát valami szép énekes históriád nincs? — kérdezősködött tovább a "miszisz".

— Már hogyne volna! Itt van egy gyönyörűség, a mit a budapesti országos vásáron is énekeltek a mult héten.

— No jó, hát majd veszek valamit, de most el kell menni a "bucser"-hoz (mészáros), hát addig ringasd a gyereket. De ha sírni fog a gyerek, akkor ne várj meg, mert lesz a seprünyélnek dolga.

És a "miszisz" nyomban el is indult a mészárhoz. A "pedlér" pedig jó vásár reményében a bölcső mellé ült és ringatta a gyereket hűségesen.

Elmult egy félóra, egy óra, de a "miszisz" nem jött. Végre vagy másfél óra múlva, mikor már az összes ismerősökét agyonbeszélte, megérkezett a "miszisz".

— No, hát hol van az az énekes história? — kérdezte a "miszisz", miután a "pedlér" megesküdtött, hogy a gyerek nem sirt.

— Itt van, misziszském, a história! Csak tizenöt cent!

— Hát elég drága, de megveszem, ha elénekeled.

A "pedlér" gyöngé hangú legény volt és kijelentette, hogy nem tudja elénekelni.

— Nem tudod? Hát akkor meg se veszem!

FŐBURDOS

Emberek, halljunk szót
Végig az országban;
Mert szívet derítő,
Biztató ujság van:
Szörnyen örülhetnek
A pipás emberek,
Nem kell már szivniok
Káposzta levelet
A Főburdos-dohány
Illatos, zamatos,
Töle a pipázó
Sose lesz bánatos.
Főburdos dohánynak
Egy kvóder az ára,
Aki megkóstolta:
Árát nem sajnálja.

A Főburdos dohány egyedüli árusítója:

J. Fried és Testvérei

269 1/2 PEARL STREET
NEW YORK.

A FŐBURDOS-DOHÁNY ÁRA:
CSOMAGONKINT 25 CENT.

A CIGÁNY

Reményi Ede, a világhírű magyar muzsikusként, többször megfordult Clevelandban. Sok jóembere volt ott, a kik a többi között egyszer rábirták az öreg urat, hogy a hazájuktól messze került, idegenben bujdosó magyaroknak is szólaltassa meg egyszer varázslatos hegedűjét.

Reményi könnyen hajló, jószívű ember volt. A szive ölte meg, az tette szegénynek s így nem csoda, hogy bár a világot végigmuzsikálta s nagy pénzeket szerzett, családját szegénységben hagyta.

A clevelandi magyarok között hamarosan híre terjedt, hogy Reményi Ede, a nagy magyar muzsikusként, hangversenynek ad a magyaroknak, a hangversenynek a magyar negyedben lévő "Magyar Ház"-ban kellett megessnie.

Kikészültek a magyarok hűségesen. Már a jóval a hangverseny kezdete előtt zsufolásig megtelt a terem lelkesedő magyarokkal. A kik kíváncsian lesték a híres muzsikust. Némelyik már előre összeverte a bokáját a "Csicsóné" reményében.

A sokaságban természetesen bőven képviselte volt az ifju Magyarország, a két évestől a két hetesig, a kik is privilégiumnak tartották, hogy ők huzzák el gyönyörűséges változatokban a preludiumot.

Végre nagy várakozás után megjelent Reményi. Falrengető taps és éljenzés fogadta. Még a tapsokhoz szokott művészek is jólesett ez a meleg, ez a magyaros fogadtatás. Előkereste híres hegedűjét és bele akart kapni a hurba.

— Bá-bá-bé! — ordított torkszakadtából egy elégedetlen kuruc-fiók.

Reményi idegesen lekapta a hegedűjét. Szerette, ha játékát templomi csöndben hallgatják és a nem várt közbeszólás kihozta sodrából. Várt egy darabig, majd újra fölvette hegedűjét.

— Nyá-nyá! — tiltakozott bőszen egy másik csemete.

Reményi elsápadt az izgatottságtól s mérgesen odaszólt a tiltakozó csemete mamájának:

— Vigyék ki azt a gyereket!

Erre az asszony sértődötten fel pattant a székről, kapta a gyereket és nagymérgesen odakiabált:

— Adta cigánya, hát akkor adja vissza a huszonöt centemet!

Nagy lett az izgalom, de hamarosan elült a zaj. És Reményi eljátszotta a híres "Repülj fecském"-et úgy, a hogy csak magyar muzsikusként tud játszani sirva-vigadó, bujdosó magyaroknak.

Irodalom-pártolók

Kemény Györgynek "Vas András" című nagy költői művére a következők fizettek elő:

Ágri István Detroit, Ambrus András Plymouth, Ambrus Márton Plymouth, Aschenbrenner László New Haven.

Rev. Bogár L. Toledo, Rev. Borsos István Detroit, Bacher J. A. Philadelphia, Bartko András Cleveland, Dr. Baback M. E. Johnstown. Baier W. Frigyes Kearney.

Cserhai István Sagamore. Csapó Károly Detroit. Csanády Péter Charleston.

Drozdik János Boswain, Drosdick Mihály Hazleton, Duschinszky Jenő Detroit.

Eöry Pál Detroit.

Dr. Farkas Géza Toledo, Fodor K. József Aurora, Fodor János Cuyahoga Falls.

Dr. Gerster Árpád New York, Gegus József Detroit, Gegus János Detroit, Gegus Imre Detroit, Gribóczky Lajos Vintondale, Gerenday M. Trenton, Günsberg Lajos Detroit. Gábor István Hazleton.

Dr. Herbert Leo Detroit, Dr. Harányi Sándor Pittsburgh, Horváth István Plymouth, Horváth B. Lajos Milwaukee, Hauk Jenő Detroit, Hornyák Gergely Detroit.

Jakab István Cleveland.

Konta Sándor New York, Kiss Emil New York, Kiss Gábor McKeesport, Kőrösfőy János Alliance, Kocsiscsák István Lorain, Rev. Kovács Jázon Meriden, Rev. Kovács M. István Cleveland, Kecán Sándorné Columbus, Rev. Kovács Lajos Detroit, Rev. Komjáthy Ernő Bridgeport, Kozell József Pittsburgh, Rev. Kovács Kálmán McKeesport, Kar János Detroit. Kertay János Bradley.

Láng Jenő Himlerville, Loew N. Vilmos New York.

Megulesz János Trenton, Molnár István Toledo, Mihályi Z. Glenfield, Marcis Péter Plymouth, Mokray Testvérek Passaic, Magyar Klub McKeesport. Molnár György Canada, Rev. Martyák Miklós Hazleton.

Németh János New York, Novák Ferenc Detroit, Nyers István South Bend, Nagy Ádám Trenton, Novák István South Norwalk, Németh D. D. South Bend, Nyerges Testvérek Cleveland.

Ónody A. B. Buffalo, Orosz Antal Trenton.

Pálfi István Detroit, Petrás Lajos Cleveland, Parobek A. Trenton, Mrs. H. Prokopp Grosse Isle, Pintér György Cleveland, Poremba József Mt Carmel,

Pécsi János Detroit, Piriczky Mihály Bridgeport.

Rizsák János Passaic, Ranky Bertalan Homestead, Reshán István Joliet, Dr. Rosenberg E. Cleveland.

Rev. Szabó László Franklin, Steiner S. József New Kensington, Szalay Nándor St. Paul, Soltész József Detroit, Stoltz Márton Trenton, Sovak J. Ham, Szakács Imre Himlerville. Rev. Schaffer Sándor E. Chicago. Sziráczy J.-né Wallingford.

Rev. Tóth Mihály Detroit, Toyzán Antal Bay City, Trilecz Béla Canonsburg. Takács János Akron.

Ujhelyi István Lorain. Urbanesik István Cleveland.

Vas András Racine, Vasko János Trenton, Rev. Volenszky Nestor Pittsburgh, Vince András Lynch Mines, Vargha A. L. Detroit, Vellner Jenő Philadelphia, Völgyi Gyula New York.

Weizer János Cleveland, Weiss Mór Detroit.

Ezután minden számban közöljük azok névsorát, akik előfizetnek a legnagyobb terjedelmű magyar költői elbeszélésre. Lássá az amerikai magyarság, hogy kik törődnek itt a magyar irással.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA
2243 WEST JEFFERSON AVE
DETROIT, MICH.

— Telefon: Cedar 175 —

Hátralékosok figyelmébe

Hosszu időn át türelmesen vártunk a sztrájkok és munkanélküliség miatt azokra, akiknek lejárt az előfizetésük. Nagy önmegtartóztatásba került ez, de nem akartuk a lapot beszüntetni azoknak, akik a saját hibájukon kívül nem fizethettek. Most a sztrájkok megszűntek, a legtöbb ember dolgozik és most már mi is elvárjuk az előfizetést. Reméljük, hogy a hátralékosokban is lesz magyar becsület, mint ahogyan volt a Dongónál.

Foreign Grocery Co. COLUMBUS, OHIO

Columbus legnagyobb, legrégebb és legismertebb fűszerüzlete és mézárzéke.

PÉNZKÜLDÉS
teljes felelősség mellett napi áron.

HAJÓJEGYEK
minden vonalra Európából, vagy innen Európába.

KÖZJEGYZŐI
okiratok és hazai ügyek gyors, pontos és lelkiismeretes elvégzése. Ohio állam törvényes ellenőrzése alatt működő pénzküldő, hajójegy és közjegyzői iroda.

**TRAUTMAN VILMOS
ÉS GAAL SÁNDOR**
TULAJDONOSOK
1930 SO. PARSONS AVENUE
COLUMBUS, OHIO

KERESTETIK

AZON MAGYAR MUNKÁS, aki még nem gondoskodott a maga biztonságáról és családja jövőjéről.

LÉPJEN BE TAGNAK AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGBE,

ahol betegséget, csonkulási segélyt, aggkori segélyt biztosíthat magának, **CSALÁDJA RÉSZÉRE PEDIG 1000 DOLLÁR HALÁLESETI ÖSSZEGET.**

Nők és gyermekek is beléphetnek. Beállási díj 2 dollár, havidíj korszerint. Cim:

Amerikai Magyar Segélyző Szövetség

1412 STATE STREET,

BRIDGEPORT, CONN.

BORZALMAS ÁLOM

VIDÁM TÖRTÉNET. Irta: Szécskay György

(VÉGE)

Aztán a szerkesztőségbe siettem. Persze elkéstem. A főszerkesztő dühös farkesóválással fogadott, mikor beköszöntem hozzá, de mikor átadott kéziratomat elolvasta, elutasító farkmozdulattal dobta azt vissza: "Késő, nem közölhető!" mormolta és farkával távozást intett felém.

A kiadóhivatali főnök előtt, kérdőjellel görbült farokkal, állott az állandóan megszorult munkatárs. Előlegget kért most is. Előleg helyett elutasító fark meredt felé. Busan, lekonyult farokkal tért vissza a szegény munkatárs a szerkesztőségi szobába.

Nem köszönve, farkommal odaseintve, magam is kivonultam az utcára. A Broadwayre kerültem. Néztam a sokadalmat. Szerelmes párok — egymásba kapcsolódott farkakkal — sétáltak el melletttem. Egy szárazdajka farkába négy kisebb-nagyobb gyerek kapaszkodott. Hadimilliomosak ballagtak el melletttem feleségükkel vagy szeretőjükkel. A hölgyek farka ragyogott a dus aranyozástól és farkukon — ráadásul — még gyémántos aranykarikák szikráztak. Öreg farmerek, a kik valahonnan a nyugatról kerültek be várost látni, fölül leborotvált, alul szőrmepamacsokkal ellátott farkakkal jártak-keltek. Lármás alakok, beszéd közben nemcsak kezükkel, hanem farkukkal is gesztikulálva, rohantak el melletttem a börze felé. Szélütött farku öreg emberek, érzéketlen farkukat nyakukba akasztva, vánszorogtak tovább.

Ebédnél a hazai lapokat néztem át. Érdekes hazai hírek:

"A helyzet farka Bethlen kezében". — "A liberális párt farkát Horthy tartja". — Az entente kiméltlenül behajtja Magyarországon a hadisarcot, de bár az entente győzött, megengedi a magyaroknak, hogy farkukat vitézkötésben hordják." — stb.

Eppen kortesverseket is közöltek a hazai lapok. Az ötletes kortesnóták között olvastam az alábbiakat:

"Bethlen István farka elér messzire,
Csak ő reá szavazzunk, vagy senkire!"

"Nagyatádi erős markú,
Kisgazdai, igaz farkú,
A ki nem szavaz ő rája,
Nincs is annak itt hazája."

"Megvényt Andrassy, farkad lelóg
[hátról...]
Mit akarsz te Károly csenevész fiátul?
A Habsburg-utálat régi, óriási.
Le veled Habsburgpárt! Nem kellesz
[Andrassy!]"

"Jobb jövő vár a magyarra,
Lekonyul még cseh, rác farka,
Ebben bizunk, bizva-bizván,
Éljen Kovács János István!"

Ebéd után betértem egy vaudeville színházba. A mozgófényképdráma keretében láttam hogy a hűtlen feleség — férje háta mögött — farkával ad jeleket a házibarátnak, hogy mikor lesz egyedül. Később a férj mindent megtudott és rettenetes boszút állott feleségén: levágta a férj hűtlenek a farkát. A férj börtönbe jutott, felesége elvált tőle és az aszszonyt a házibarátnak — műfarkastul — feleségül kellett vennie.

Az egyik akrobata — farkával — boszorkányosan merész mutatványokat végzett. Egy gyorsfestőművész — tüneményes gyorsasággal — a legszebb tájképeket pingálta a farka végén levő szőrpamacsal. Pompás volt a faroktánc. Hat szép lány lejtette. A farkak hol egymásba kapcsolódtak, hol följük hajlottak, hol karsú derekuk köré fonódtak. A karmester a táncosokat karmesteri botjával, a zenészek — hátról — farkával dirigálta.

Szobámba érven, ott levél várt rám. Feleségem írta. Elkeseredetten panaszkodott szegény, hogy mindig több pénz kell, mint a mennyit küldök.

Most ismét nemcsak ruha, cipő kell a gyerekeknek, hanem farkantyúk is, mert mindegyiké rongyos, meg már kinőtték. A lányoknak új díszek, pántlikák is kellene. Odahaza — írta b. nejem — meztelen farokkal is eljárnak, de már utcára, iskolába, különösen a nagyobbak nem mehetnek farkantyú díszítések nélkül, hiszen a high schoolba járó tanulók farka szinte pompázik a szebnél-szebb díszekben, farkantyúban. Küldjek tehát mielőbb pénzt. Nagy ijedelmet okozott levelének utóírata, melyben megemlítette, hogy a baby, kinek már fogai jönnek majdnem leharapta az egyik kis fiam farkát, míg az egyik szeles lány farkát a kerítés kapujába zárta és most orvosi kezelésre szorul.

Aggódás fogta el egész lelkemet. A mai rossz üzleti viszonyok között honnan szerzek megint annyi pénzt, hogy minden kiadásainkat fedezni tudjam?

És ekkor lázasan, verejtékező homlikkal — fölébredtem!

Ijedten néztem, tapogattam magamat körül. Mint valami lidércnyomástól szabadulva, boldogan ugrottam ki az ágyból, mert ime — nem volt farkam! Minden csak borzalmas álom volt. Az utcára kinézve, az embereket — hála Istennek — fark nélkül láttam tovaloholni. Sietve csöngettem az inasnak. Megjelent. Neki sem volt farka. Ez alkalommal is borraivalót remélve — tisztességtudóan — a sapkáját billentette meg, mikor vizet kértem tőle.

Boldogan sóhajtottam föl. Még is csak jó, ha már a majomtól származunk is, mi emberek, hogy legalább farkunkat vette le rólunk a gondos áldott természet. Mennyi kiadás, izgalom, baj marad el ennek következtében? Mennyivel kevesebb veszekedés van az emberek között így és mennyi tinta marad meg, mert mennyivel többet firkálnának, lotyognának a tudósok, akadémikusok, ha Homerosznak, Dantenak, Shakespeare-nek és a többi nagy embernek még a farkával is foglalkoznának.?

Megelégedetten öltöztem föl tehát és vidáman indultam munkám után. Egyben elhatároztam hogy többé pénzért sem olvasok el olyasmit, olyan cikket, amely az emberek — egykor volt farkával foglalkozik. Mert engem most már csak a jelen és a jövő érdekel.

KEMÉNY GYÖRGY

könyvét, Vas Andrást, rendelje meg minden jóra való magyart.

OKTÓBER 6

Aradi határon
Nyugszik "tizenhárom"....
Vértanuk sirjánál,
Nem magyar a határ;
Éhes varju-sereg
Károgyva kesereg:
"Kár-kár! kár-kár!"
"Kár — kár! kár — kár!"
Vértanuk sirjánál
Nem sirnak magyarok,
Aradi határon
Átok-csillag ragyog....
Nem az élők sirnak,
A holtak zokognak,
Mert a magyartól még
Vértanuk sirját is
Durván elraboltak.

A NAGYVILÁGBÓL

Franciaországban az a panasz, hogy nincs elég fejlelény és így tejnélküli napok lesznek Franciaországban. Ajánlanók a franciáknak, hogy vitéssék el innen a "futó bankárokat", akik majd el látják a bajukat. A "futó bankárok" mellett akadnak még itt mások is, akik elsőrangúak a fejében.

Carpentiert, a francia ökölvívó bajnokot úgy kupán billentette egy afrikai néger, hogy majd belé bolondult. Most a franciák nagyon szegyenkeznek, hogy az ő büszkeségüket így letörte egy néger. De amiatt nem szegyenkeznek, hogy a német leányokat letörlik az ő drága fekete vitézeik.

Detroitban egy magyar asszony iker-gyermekeket szült, akik véletlenül feketék. Az eset azonban könnyen megmagyarázható, mert nagyon szerette Arany Jánosnak "Családi Kör" című versét, amelyben tudvalevőleg "feketén bólingat az eperfa lombja."

Tel. Princeton 2584-B.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. Vasárnap 2—5 óráig

A FOGADÁS

A görög kath. kispapokat, a kiknek meg van engedve a nősülés, az udvariasság különböző módjával fogadják a lányos házaknál.

Hanyadéves kérem?

- Első éves.
- Csak?
- Másodéves.
- Már!
- Harmadéves.
- Igen!!
- Negyedéves.
- Kérem, tessék helyet foglalni!!!

KÖSZÖNET

A Dongó pittsburghi beteglátogatója, Tóth Péter, köszönetet mond azoknak, akik őt támogatják a Dongó terjesztése körül s reméli, hogy akik ígéretet tettek, azok be is váltják az adott szót.

DETROITIAK FIGYELMÉBE

Detroitban Daubner Ferenc ur, vagyis "kicsi bácsi" meg van hatalmazva a Dongó betegeinek ápolására. Ajánljuk őt a magyarság jóindulataiba.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuhahoga central 3350—E.
Bell Main 5720.

Alkalmi jókivánságok

Az amerikai magyaroknak írj te könyvet!

A hátralékosokban legyen a te egyedüli bizalmad!

Tessékkeljenek ki téged, akárcsak a görög királyt!

Biztassanak téged, akárcsak a magyar ujságokat a hátralékosok!

Sohase olvashasd te a "Vas András" című könyvet!

AKADNAK

olyan gyászmagyarok is, akik hónapokon keresztül potyán olvassák a magyar lapokat és azután elköltöznek, de még annyi jóindulat sincs bennük, hogy értesitenék erről az ujságokat. Így azután mások olvassák tovább potyán az ujságokat. Az ilyen gyászmagyarok nevét ezután nyilvánosságra hozzuk a Dongóban.

Igazi finom szőlő-must kapható.

Rendeljen most.

Írjon áráért.

THE SWEET VALLEY
PRODUCTS COMPANY
SANDUSKY, O.

RENDKIVÜLI AJÁNLAT!

Megegyezésre jutottunk a havonta megjelenő

CURRENT HISTORY

című hatalmas new yorki havi folyóirattal, amely Amerika legnagyobb havi folyóirata, hogy

A DONGÓ ELŐFIZETŐI

kedvezményes áron kapják a "Current History"-t, vagyis a

Current History előfizetése 3 dollár

a Dongó előfizetése 3 dollár

A két lap előfizetése együtt 6 dollár, de aki 1922 november 10-ig beküld a Dongóhoz 5 DOLLÁRT, az egy évig kapja a két lapot.

Akinek gyermekei vannak, vagy aki maga is olvas angolul, az mindenesetre használja fel a kedvező alkalmat.

AZ ÚJ EURÓPA MAPPÁJÁT MINDENKI INGYEN
KAPJA MEG RÁADÁSUL, AKI BEKÜLDI
AZ 5 DOLLÁRT.

AZ UTCASEPRŐ

Mottó: Sepertem eleget
Seperjen már más is.

BÉCS városa házi kezelésbe vette az utcaseprést, olvasom, mire elbocsátotta három öregedő utcaseprőjét. Mind a három utcaseprő öngyilkosságot követett el. Jöttek az új utcaseprők és sepertek. Az egyik seprés közben a hulladékpapírok közt talált egy levelet: az egyik öngyilkos utcaseprő utolsó levele volt. Meghatottan és fenhangon elolvasta, amint alább következik:

Ma utoljára seprek, utoljára. Legyen ez a nap életem eltűnő emlékeinek szentelve: mire e levelet elolvastam, ő ifju és erős seprő, ki jobban sepersz nálam. én már nem leszek az élők között. Nem tudom elviselni a gyalázatot, önként keresem a halált, amely megváltást jelent számomra.

Ármány és gonoszság okozták bukásomat. ő ifju, és én megadom magam. Nagyszerű pályát sepertem végig és utolsó perceimben vigasztal az eltűnt dicsőség kései ragyogása.

Ugyyszólván a homályból buktam fel hirtelen a nyilvánosság színpadára. Apám és anyám egészen egyszerű emberek voltak, kénytelenek voltak iskolába járni. Elvégeztem az egyetemet és tanári oklevelet kaptam. Tíz évig sanyaru csillagok borongtak életem fölött, ekkor váratlanul ért a szerencse. Utseprői állást hirdettek a városnál, jelentkeztem és — kineveztek. Harminec jelentkező közül csak engem neveztek ki, — fellépésem szuggesztív erejében keresem e rejtély okát, mert diplomám, amit ez alkalomból felmutattam, nagyon keveset jelentett szemükben s kvalifikációnak vajmi csekély volt: különben a jelentkezők közt három ügyvéd és négy orvos is szerepelt, akiket visszavetettek.

És elkezdődött pályafutásom, a siker mámore állandóvá lett és napról-napra követett. Délután ötkor megjelentem az utcán és sepertem tizig-tizkor jelentkeztem az irodában, ahol napról-napra átnyujtották nekem a három koronát. Az anyagi fellendülést erkölcsi és művészi elismerés okolta meg: művészetem összeforrt egyéniséggel és vérembe ment át. Éreztem, hogy tökéletes vagyok a magam nemében, nem hiszem, hogy volt még ebben az országban valaki, aki a seprés művészetének árnyalatait oly mélyen ismerte volna, mint én. A siker nem maradt el: csakhamar a főutrá kerültem és a legbonyolultabb feladatok megoldásával bízott meg a magas kormány. Seprőfelügyelővé neveztek ki: tizenöt éven át nekem kellett ellenőrizni, hogy az utca szélére sepert szemetet rendesen beszállítják-e a személtárába. Pályafutásom ezen fénykorára még sokan emlékeznek: nagyrabecsült barátom Grün-Alajos, aki abban az időben a Merker-Strasse sarkán közhordári hivatalt és jelleget viselt, elmondhatja, hogyan éltem én akkor: asztalomról, hol a környék legkiválóbb államközegei jelentek meg, sohasem hiányzott a husleves, de néha söröspalackok durrogása verte fel a csöndet. Egészen külön, csak a saját használatomra rendelt, valódi fából készült ágat béreltem egy vadregényes, ősi hónaposszoba közepén, közvetlen a kályha mellett, kalapjaimról, cipőimről, legendákat beszélt a fiatal, törekvő utcaseprő-nemzedék, mely szédülve nézte szárnyalásomat, volt cipőm, amiért nyolc koronát is elfecséreltem.

Talán éppen pazarló-szenvedélyem okozta bukásomat. De irigyeim is voltak: a fiatalok nem nézhatték büntetlenül ezt a pályafutást. Esténként, mikor sikerem lázában elfáradva, kimerülten jártam ágyamra, ők kilopóztak az utcára és hulladékokat dobáltak el azon a helyen, ahol én egy félóra előtt még sepertem. Voltak aztán, tudom, hogy voltak, bár bizonyítani nincs módomban, voltak fondor besugók, akik a kormánytól áskálódtak ellenem, hivatkozva a hulladékokra, hogy felelősségteljes állásomban meg

rendítsenek. A kormányt különben is mindenütt támadták: a háboruk miatt a pénzügyminiszter helyzete kényessé vált és kellett valaki, akit bünbakul állítsanak oda, valaki, akinek bukása megkönnyítse az ő helyzetüket. Évek óta sejtettem, hogy ez én leszek: nagyon megnöttem már nekik, félték tőlem. De nem mertek nyíltan fellépni ellenem; először csak leküldtek a körutról és melléktácaiba rendelték. Berchtold szerencsétlen külpolitikája azonban elvégezte a többit: úgy látszik, az udvarnál is kegyvesztetté váltam. Tegnap végre megkaptam az értesítést: husz éves közpálya után felmentettek.

Tudom: volna még mód rá, hogy éljek. A csatornaépítés részéről is kaptam ajánlatokat: de nekem elég volt. Kicsavarták kezemből a seprőt és a fejét felfelé fordították, — magamhoz szorítom, mint katona a zászlaját és meghalok. De akik utánam jöttek, gondolatok sorsomra s a Rémület szorítsa össze szíveteket. Megváltottak az idők, kizökök a korszellem, az Apokalipszis közel van, ha ez megtörténhetett. — én nem várom be az összeomlást. Az üstökös közel van, hogy csóvájával elsöpörje e bűnös és korhadt Földet, félresöpörje az utból, mint egy darab narancshéjat, a fene egye meg, a narancshéj mindig beleakad a seprőbe, nem lehet kipiszkálni, hogy némely ember olyan, mint az állat, csak eldobálja a köveket. Fialtal seprők, akik utánam jöttek, hallgassátok meg egy halni téré tanácsát: a héjat be kell seperni a vágányba, ez a legjobb, a papirt, ha nem jön a seprővel, hagyni kell, biztosan odaragadt, de a cseresznyemagtól óvakodjatok, elrontja a cirokseprüt. Is-ten veletek: a többi néma csönd.

KARINTHY FRIGYES

FORDITÁST

angolból magyarra, vagy
magyarból angolra

gyorsan és jól

elvégeznek a Dongónál. Ha van valami fordítani valója bármily modern nyelvről, csak küldje be bátran erre a címre:

D O N G Ó

1060—25th STREET
DETROIT, MICH.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

7902 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.
ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

TALÁNY

MI EZ?

Hosz $\frac{\text{szü}}{20}$ óra óra
óra óra

A megfítés díja: egy szép könyv.

A megfítés beküldésének határideje: 1922 október 18.

A szeptember elseji számban közölt talány megfítése:

VAS ANDRÁS.

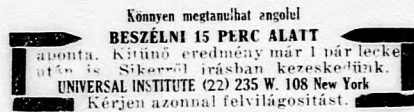
Helyes megfítést küldtek be a következők: Kremper József, Prack Ádám, Nagy József, Domoszlai Mariska, Prack Erzsike, Hornyák Jánosné, Lovász János, Piriczky Mihályné, Kovács András, Zsoldos Lajosné.

A jutalmul kitűzött könyvet Piriczky Andrásné (Bridgeport) nyerte meg.

KÖLTŐI ELBESZÉLÉS

TANÁR: Mi az a költői elbeszélés?

TANULÓ: Prózában irt vers.

A Dongó megbizottai:

CLEVELAND, O. Bazsó András; west side: Kovács József.
LORAIN, O. Farkas József.
YOUNGSTOWN, O. Mihók Sándor.
CHICAGO, ILL. Andaházy A. Sándor.
E. CHICAGO, IND. Naményi J. K.
BUFFALO, N. Y. Naményi B. L.
CANTON, O. Tolvaj Lajos.
COLUMBUS, O. Kecán Sándorné.
DAYTON, O. Bartos J. János.
ST. CLAIRSVILLE, O. Kovács János.
BEAVERFALLS, PA. Prékop István
DUQUESNE, PA. Sáros M. J.
LEECHBURG, PA. Takács András.
NEW BRUNSWICK: Dusik István.
WINDBER, PA. ónodi János.
PACINE, WIS. Buzogány Péter
SO. BEND, IND.: Császár Pál.
NEW HAVEN, CONN. Tóth János.
AURORA, ILL. Fodor K. József.
CHROME, N. J. Jakab István.
PHILLIPSBURG, N. J. Horváth József.
PASSAIC, N. J. Tóth Pál.
PERTH AMBOY, N. J. Orvez Imre.
TRENTON, N. J. Papp Ferenc.
WHARTON, N. J. Koleszár János.
NEW YORK. Demeter K. József.
BETHLEHEM, PA. Tóth Károly.
GARY, W. VA. Kotrocó L. György.
LYNCH MINES, KY. Szonoczky József
ST. LOUIS, MO. Szabados Zoltán.
MILWAUKEE, WIS. Fodor R. D.
ALPHA, N. J. Márton József.
PATMERTON, PA. Vörösmarty János.
PITTSBURGH, PA.: Tóth V. Péter
SOUTH BEND, IND. Császár Pál.
DANTE, VA.: Szabó István.
WEST VIRGINIA: Dr. Fényes Lajos.
KENTUCKY, VIRGINIA és W. VIRGINIA: Tolvaj B. Lajos.

Mit irnak az előfizetők?

Én a Dongót mindig pártolni fogom mert ha megjön, egész másként érzem magam a józü nevetéstől. Tisztelem az öreg Dongót meg Samut is.

Fort Jennings. O. Kerekes János

Itt küldöm az előfizetést, mert nem szeretnék megválni a Dongótól. Kívánom, hogy még legalább ötven évig éljen az öreg Dongó

Majoresák Dániel

Küldöm a 3 beteget, mert beteg vagyok, ha a Dongót nem olvasom és még 13 beteg se gyógyít meg, csakis a Dongó.

Chicago, Ill. Kibédi Zsigmond

Tudatom, hogy Joe György, aki a Dongót is járatta, megszokott háztól 300 dollár adóság hátrahagyásával. Jól tudom, hogy a lapkiadás nagy költséggel jár és mint jóakaró honfitársuk nem nézhetem el, hogy felesleges költségük legyen, s azért kérem beszüntetni az illető nevére járó lapot.

McWhorter, W. Va. Huszti József

Itt nagyon bajos előfizetőt szerezni, mert az itteni magyarok egy része azt gondolja, hogy ő találta fel a fias-tyukot, vagy legalább is ő költi ki a cserebogarat. De azért ha megkaphatják a Dongót potyán, akkor egy darabba nem küldik haza.

Wallingford, Conn.

J. S.

ÉRTESÍTÉS

JAKAB ISTVÁN ur fel van hatalmazva Woodbridge-n (N. J.) a Dongó előfizetéseinek felvételére és nyugtázására.

KERESTETÜNK

olyan egyént, akiről a szeplőt nem tudjuk eltávolítani, ha az utasítás szerint tudja a

HERMAN-féle SZEPLŐ-KRÉMET
HERMAN SZEPLŐ CREME CO.
Dep. 5. AURORA, ILL.

Clevelandban az öreg Laczkót jól ismeri minden magyar: Keresse föl "drág szalonját". Ki "száraz" sört inni akar. Kufferját is elmuffolja. Laczkó truckja nagyon hamar.
LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlings.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-B

A DONGÓ POSTÁJA

K. J. Mindenesetre örülünk, hogy annyira szereti a Dongót. Levelünkre azonban nem válaszolt az ígért szerint.

M. D. Az előfizetést köszönettel vettük. Reméljük, hogy most már kapja a lapot.

K. Z. Köszönet a betegekért. Bár csak minden hátralékos így tenne.

Többeknek. A "Főburdos dohány" gyártói abauji magyarok és jó portékát adnak.

L. E. Ne csodálkozzék, hogy a "parádés magyarok" még csak nem is válaszoltak levelére. Azok csak akkor tesznek valamit, ha parádézni lehet vele, vagy ha haszon van belőle.

L. S. A küldött dolog ugyancsak hosszú, de faragunk belőle valamit. Az ígéretéről pedig ne feledkezzék meg magyar szokás szerint.

D. P. Ne kukoricázzék már annyit, de fizessen! Kifogásokkal nem lehet elintézni a Dongó számláit.

A JÓ BARÁT

HALLGATÓ: Beiratkozás végett jelentkezem.

DÉKÁN: Ugy? És kicsoda ön?

HALLGATÓ (nagy zavarban): Én kérem szépen egy otthoni jó barátom vagyok!

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI
PELDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkre a legjobb gépkocsikat tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.
MINDKÉT TELEFON.

ELCSURRAN A NYÁLA

ha elolvassa majd megérdemelt figyelemmel

VAS ANDRÁS

gyönyörűséges históriáját, amit pattogó rigmu-
sokba szedett

KEMÉNY GYÖRGY

A kivándorlásról, az amerikai magyarokról irt, mű-
vészi képekkel diszitett könyv ára:

Csinos kötésben 2 dollár

Remek diszkötésben a szerző sajátkezü
aláírásával 5 dollár

Rendelje meg ezt a nagy művet, amelynél érdeke-
sebbet még nem olvasott. A rendelést küldje erre
a címre:

D O N G Ó

1060-25th STREET, DETROIT, MICH.